

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце
БДУКМ

 С.Л. Шпарло
«21» 06 2024 г.

Рэгістрацыйны № ВД-6106 эвуч.

**АСНОВЫ НАВУКОВА-ФОНДАВАЙ І
НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЙ РАБОТЫ МУЗЕЯЎ**

*Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
6-05-0322-03 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны*

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі АСВА 6-05-0322-03-2023 па спецыяльнасці 6-05-0322-03 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны, зацверджанага пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 23.08.2023 № 274, вучэбнага плана БДУКМ па спецыяльнасці 6-05-0322-03 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны

СКЛАДАЛЬНІК

І. І. Бамбешка, дацэнт кафедры гісторыка-культурнай спадчыны ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Г. В. Галінская, дырэктар установы «Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы»;

В. А. Касан, прафесар кафедры інфармацыйных рэсурсаў і камунікацый установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат педагагічных навук, дацэнт.

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай гісторыка-культурнай спадчыны ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол №10 ад 25.01.2024)
Прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол №6 ад 19.06.2024)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Модуль “Айчынныя і замежныя музеі” складаецца з вучэбных дысцыплін “Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў”, “Музеі Беларусі”, “Музеі замежных краін”. Дадзеная вучэбная праграма прызначана для вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў”.

Мэта выкладання вучэбнай дысцыпліны “Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў” – выпрацаваць цэласную сістэму ведаў аб прынцыпах, формах і метадах навукова-фондавай і навукова-даследчай дзейнасці музея.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- сфарміраваць уяўленні аб сучасных тэндэнцыях у арганізацыі музейнай справы;

- сфарміраваць прафесійныя навыкі і ўменні ў арганізацыі навукова-фондавай дзейнасці музея.

- сфарміраваць уяўленні аб кірунках навукова-даследчай дзейнасці сучаснага музея;

Зместам вучэбнай дысцыпліны “Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў” прадугледжана фарміраванне наступных кампетэнцый:

УК–10 Планаваць, арганізоўваць і весці мэнэджарскую, маркетынгавую і фінансавую дзейнасць у музейных установах і арганізацыях;

БПК–2 Прымяняць тэарэтычныя і метадалагічныя асновы гісторыка-культурных і музеалагічных ведаў у дзейнасці сучаснага музея і даследаваннях аб'ектаў культурнай і прыроднай спадчыны;

СК–2, Аналізаваць сучасны стан музейных устаноў Беларусі і замежжа, ацэньваць перспектывы іх далейшага развіцця, у тым ліку ў сувязі з суб'ектамі турыстычнай індустрыі;

СК–3 Выкарыстоўваць сучасныя веды аб культуры і тэндэнцыях яе развіцця ў музейнай, турыстычнай і менеджарскай дзейнасці, ахоўе культурнай спадчыны, навыкі педагагічнага і прамойніцкага майстэрства ў яе інтэрпрэтацыі.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнты павінны *ведаць*:

- тэорыю дакументавання працэсаў, падзей, з'яў і фактаў, якія адбываюцца ў прыродзе і грамадстве, як аснову музейнага камплектавання;

- сістэму навуковай арганізацыі музейнага збору;

- асноўныя напрамкі, прынцыпы, формы і метады асноўных накірункаў навукова-фондавай работы музея;

- асноўныя кірункі навукова-даследчай дзейнасці музеяў;

- метадалогію і методыку навуковых даследаванняў у музеі;

- прынцыпы арганізацыі і планавання навукова-фондавай і навукова-даследчай дзейнасці музеяў.

Студэнты павінны *умець*:

– карыстацца прафесійнай музэялагічнай літаратурай, слоўнікамі, даведнікамі, каталогамі і іншымі відамі публікацый музейных прадметаў і калекцый у даследчай дзейнасці;

– скласці першаснае апісанне музейнага прадмета, выкарыстоўваючы слоўнікі тэрмінаў навуковага апісання і метадычныя рэкамендацыі пры атрыбучыі помнікаў гісторыі і культуры;

– рэгістраваць інфармацыю аб гістарычнай і культурнай каштоўнасці музейнага прадмета;

– карыстацца навуковай літаратурай, слоўнікамі, даведнікамі,

– каталогамі і іншымі відамі публікацый музейных прадметаў і калекцый у даследчай дзейнасці;

– арганізоўваць навукова-даследчую дзейнасць музея;

– распрацоўваць навуковую канцэпцыю развіцця музея

Студэнты павінны валодаць:

– спецыяльнай музэялагічнай тэрміналогіяй;

– метадыкай вызначэння гістарычнай, культурнай, навуковай, мастацкай ці мемарыяльнай каштоўнасці прадмета музейнага значэння;

– прыёмамі збору інфармацыі для адбору прадметаў музейнага значэння ў музейны збор;

– навыкамі складання першаснай уліковай дакументацыі музейных фондаў;

– метадыкай навуковага апісання музейнага прадмета;

– прыёмамі арганізацыі сістэмы захоўвання фондаў музея;

– прыёмамі арганізацыі навукова-даследчай работы ў музеях.

Вучэбная праграма вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў» распрацавана з улікам пастаўленых задач, узгоднена з праграмамі такіх вучэбных дысцыплін, як «Тэорыя і метадыка музейнай справы», «Крыніцазнаўства», «Асновы кансервацыі і рэстаўрацыі матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей», «Тэорыя і практыка экскурсійнай работы» і інш.

Для павышэння эфектыўнасці вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў» рэкамендуецца выкарыстоўваць тлумачальна-ілюстрацыйныя тэхналогіі для эфектыўнасці перадачы абагульненая і сістэматызаванай інфармацыі, тэхналогіі для актывізацыі разумовай дзейнасці студэнтаў (праблемнае навучанне), для эфектыўнасці кіравання і арганізацыі вучэбнага працэсу (індывідуалізацыя навучання), інтэрактыўныя метады практыка-арыентаванага навучання (калектыўных дыскусій і інш.). Змест вучэбнай праграмы патрабуе выкарыстання інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій на лекцыйных і семінарскіх занятках. Лекцыі раскрываюць асноўныя пытанні кожнай тэмы названай вучэбнай дысцыпліны. Семінарскія заняткі праводзяцца па тэмах вучэбнай дысцыпліны, якія патрабуюць набывання практычных навыкаў працы з дакументамі, замацавання тэарэтычных ведаў, атрыманых на лекцыях і ў выніку самастойнай працы над навучальным матэрыялам. Таксама ў межах семінарскіх заняткаў прадугледжана

азнаямленне студэнтаў са спецыяфікай навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў розных профіляў на прыкладзе вядучых музеяў краіны (Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь, Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўны музей гісторыі беларускай літаратуры» і інш.).

Вучэбным планам на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў” прадугледжана ўсяго 110 гадзіны, з іх 44 гадзіны – аўдыторныя заняткі. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў: лекцыі – 34 гадзін, семінарскія заняткі – 10 гадзіны. Форма бягучай атэстацыі – вуснае апытанне. Рэкамендаваная форма кантролю – залік.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Актуальнасць, мэта і задачы вучэбнай дысцыпліны “Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў”, яе месца ў сістэме прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў. Прадмет і структура вучэбнай дысцыпліны. Асноўныя віды вучэбных заняткаў і арганізацыя самастойнай работы студэнтаў, форма кантролю. Вучэбна-метадычнае і інфармацыйнае забеспячэнне вучэбнай дысцыпліны.

Раздзел 1. Навукова-фондавая дзейнасць музея і яе спецыфіка

Тэма 1. Паняцце «фонды музея»

Вызначэнне паняцця «фонды музея». Фонды музея як сродак комплекснага дакументавання эвалюцыі прыроды і гісторыі грамадства і крыніца ведаў для профільнай дысцыпліны, аснова экспазіцыйна-выставачнай і культурна-адукацыйнай дзейнасці. Умовы, якім павінны адпавядаць музейныя фонды. Уласцівасці музейных фондаў як сістэмы: дынамічнасць, інфарматыўнасць і г. д.

Музейны прадмет як базавае музеалагічнае паняцце і аснова музейнай дзейнасці. Асноўныя ўласцівасці музейных прадметаў. Паняцці «інфармацыйнае поле» і «інфармацыйны патэнцыял». Паняцце «музеальнасць». Аналіз каштоўнасці музейнага прадмета. Варыянты каштоўнасцей музейнага прадмета. Паняцце «музейная каштоўнасць». Паняцце тыповых і унікальных музейных прадметаў. Функцыі музейнага прадмета.

Навукова-дапаможныя матэрыялы і іх класіфікацыя: копіі, муляжы, макеты, злёпкі, рэпрадукцыі, малюнкi, чарцяжы, дыяграмы, дыярамы і г. д.

Тэма 2. Асноўныя кірункі навукова-фондавай работы

Асноўныя кірункі і змест фондавай работы. Камплектаванне, улік, вывучэнне і захаванне музейных фондаў як асноўныя кірункі фондавай работы.

Фондава-закупачная камісія і яе роля ў навукова-фондавай рабоце музея. Склад і асноўныя кірункі дзейнасці фондава-закупачнай камісіі. Дакументацыйнае забеспячэнне дзейнасці фондава-закупачнай камісіі.

Нарматыўна-прававое забеспячэнне навукова-фондавай дзейнасці. «Кодэкс аб культуры» і іншыя дакументы.

Тэма 3. Навуковая арганізацыя фондаў музея

Навуковая арганізацыя фондаў музея як форма сістэматызацыі музейных калекцый і яго інфармацыйнага забеспячэння. Задачы навуковай арганізацыі фондаў музея.

Структура фондаў па значэнні і юрыдычным стане прадметаў. Фонд музейных прадметаў (аўтэнтычных ці арыгінальных прадметаў). Фонда навукова-дапаможных матэрыялаў. Фонд навукова-дапаможных матэрыялаў.

Фонд часовага карыстання. Фонд часовага захавання. Фонд сыравінных матэрыялаў.

Склад фондаў як сукупнасць музейных прадметаў розных тыпаў канкрэтнага музейнага збору. Дынамічнасць складу. Сістэма навуковай арганізацыі музейных прадметаў. Паняцці «музейная калекцыя» і «музейны збор». Тыпы музейных калекцый. Крытэрыі для фарміравання музейных калекцый. Навуковая класіфікацыя музейных прадметаў.

Навуковы архіў. Архіў навукова-захавальніцкай дакументацыі. Музейная бібліятэка. Іншыя сродкі навукова-інфармацыйнага забеспячэння.

Тэма 4. Камплектаванне музейных фондаў

Навуковае камплектаванне музейных фондаў як складовы элемент навуковага дакументавання і калекцыяніравання. Асноўныя мэты і задачы камплектавання фондаў музея.

Музеязнаўчы падыход да рэчаіснасці з мэтай камплектавання фондаў. Аб'екты рэчаіснасці з пункту гледжання камплектавання фондаў музея. Адбор прадметаў музейнага значэння ў адпаведнасці з сучасным узроўнем развіцця навукі. Крытэрыі адбору прадметаў у музейных збор.

Навуковая канцэпцыя камплектавання музейных фондаў і яе змест.

Арганізацыя работы па камплектаванні фондаў музея. Тэматычнае, сістэматычнае і комплекснае камплектаванне музейных фондаў.

Крыніцы і арганізацыйныя формы камплектавання. Этапы камплектавання музейных фондаў.

Планаванне камплектавання фондаў. Спецыфіка камплектавання фондаў музеяў рознага профілю.

Асновы навуковай метадыкі камплектавання музейных фондаў. Формы бягучага камплектавання (закупка, абмен, перадача ў дар). Набыццё прадметаў, якія паступаюць непасрэдна ад арганізацый і прыватных асоб. Коплекс дакументаў, якія суправаджаюць камплектаванне музейных фондаў.

Арганізацыя і правядзенне палявых даследаванняў з мэтай камплектавання фондаў. Дакументацыя палявых экспедыцый.

Асаблівасці камплектавання прадметаў сучаснасці.

Тэма 5. Улік музейных фондаў

Паняцці «улік музейных фондаў», «уліковая дакументацыя», «сістэма фондавай дакументацыі». Задачы ўліку музейных фондаў. Фондавая дакументацыя як інфармацыйная сістэма. Навукова-фондавая дакументацыя як умова юрыдычнай аховы музейных збораў. Нарматыўныя дакументы па ўліку фондаў. Нарматыўныя патрабаванні да ўліковых дакументаў музеяў Рэспублікі Беларусь. Сістэма двухузроўневага ўліку музейных калекцый. Аўтаматызаваная рэгістрацыя музейных калекцый. Аўтаматызаваныя інфармацыйна-пошукавыя сістэмы музейных фондаў.

Улік фондаў і ўліковая дакументацыя музея. Фондавая дакументацыя як інфармацыйная сістэма.

Асноўныя віды работ па ўліку музейных фондаў і формы іх дакументавання. Улік новых паступленняў у склад музейнага збору. Прыём музейных прадметаў на пастаяннае захаванне і іх першасная інвентарызацыя. Акты прыёму на пастаяннае захаванне. Кніга паступленняў музейных прадметаў асноўнага фонду (Галоўная інвентарная кніга).

Навуковая інвентарызацыя музейных прадметаў як працэс фіксацыі вынікаў навуковага вывучэння музейных прадметаў. Інвентарная кніга і правілы яе складання і афармлення.

Маркіроўка музейных прадметаў і навукова-дапаможных матэрыялаў. Ідэнтыфікацыйны нумар (уліковае абазначэнне, шыфр) прадмета. Методыка маркіроўкі прадметаў.

Улік музейных прадметаў з каштоўных металаў і каштоўных камянёў. Улік зброі і боепрыпасаў.

Улік фонду навукова-дапаможных матэрыялаў.

Улік прадметаў, якія паступілі на часовае захаванне. Выдача прадметаў асноўнага фонду на часовае захаванне.

Арганізацыя работы з уліковымі дакументамі. Рэгістрацыя ўліковай дакументацыі, яе захаванне і ахова. Рух музейнага матэрыялу і яго дакументацыйнае афармленне. Парадак карыстання музейнай фондавай дакументацыяй.

Перападлік музейных фондаў. Зверка наяўнасці музейных калекцый з уліковай дакументацыяй.

Перадача і спісанне прадметаў са складу музейнага збору.

Тэма 6. Навуковая каталагізацыя музейных фондаў

Навуковая каталагізацыя музейных фондаў. Прынцыпы складання каталогаў. Тыпы каталогаў. Зводны каталог музея (генеральны каталог). Умовы стварэння зводнага каталога. Падрыхтоўка дзяржаўнага каталога. Уніфікацыя музейназнаўчай тэрміналогіі.

Музейныя выданні навукова-даведачнага характару. Каталогі музейных калекцый. Каталогі экспазіцыі і выстаўкі.

Электронныя каталогі. Прынцыпы пабудовы.

Тэма 7. Вывучэнне музейных прадметаў

Паняцце «вывучэнне музейных прадметаў». Атрыбуцыя музейнага прадмета. Выяўленне асноўных адзнак прадмета (назва, прызначэнне, матэрыял, тэхніка вырабу, памеры, аўтарства, датаванне, месца стварэння і бытавання). Сувязь музейнага прадмета з гістарычнымі падзеямі і асобамі. Выяўленне этнічнай прыналежнасці. Расшыфроўка клеймаў, надпісаў і іншых знакаў.

Вызначэнне аўтэнтычнасці і верагоднасці музейнага прадмета. Вызначэнне навуковай, гістарычнай, мемарыяльнай і мастацкай каштоўнасці. Паняцце «музейная каштоўнасць».

Класіфікацыя і сістэматызацыя музейных прадметаў. Асноўныя элементы класіфікацыі музейных прадметаў. Віды класіфікацый музейных прадметаў.

Крытычны аналіз і інтэрпрэтацыя музейных прадметаў.

Методыка вывучэння і навуковага апісання розных катэгорый музейных прадметаў. Асаблівасці вывучэння музейных прадметаў сучаснасці.

Тэма 8. Захаванне музейных фондаў

Захаванне музейных фондаў як адзін з галоўных напрамкаў фондавай работы. Стварэнне рацыянальнай сістэмы захавання музейных фондаў. Агульныя патрабаванні да архітэктуры музейных будынкаў. Фондасховішча і яго абсталяванне. Асобнае і комплекснае захаванне музейных прадметаў. Стварэнне ўмоў для навуковай апрацоўкі і выкарыстання музейных фондаў.

Комплекснае захаванне. Аптымальныя ўмовы для захавання музейных прадметаў розных тыпаў.

Ахова музейных фондаў. Забеспячэнне фізічнай захаванасці музейных прадметаў. Аўтаматызаваныя сістэмы аховы і сігналізацыі.

Пажарная сістэма бяспекі фондасховішчаў. Аўтаматызаваныя сістэмы супрацьпажарнай аховы.

Ахова музейных прадметаў у экстрэмальных сітуацыях. Захаванне музейных прадметаў з каштоўных металаў і каштоўных камянёў.

Рэжымы захавання музейных фондаў. Тэмпературна-вільготнасны рэжым. Кантроль і рэгуляванне. Стварэнне сістэмы кандыцыяніравання музейных будынкаў.

Светлавы рэжым. Уплыў дзённага і штучнага святла на розныя тыпы матэрыялаў. Аптымальны светлавы рэжым. Нарматыўныя патрабаванні да светлавога рэжыму ў працэсе захавання і выкарыстання музейных калекцый.

Біялагічны рэжым. Біялагічныя пашкоджанні музейных прадметаў. Біялагічны кантроль. Прафілактычная апрацоўка прадметаў, якія паступаюць у музейны збор.

Спосабы і сродкі прафілактыкі і апрацоўкі заражаных матэрыялаў. Дэзінфекцыя і дэзінсекцыя музейных прадметаў. Ізалятары і дэзінфекцыйныя камеры. Меры засцярогі.

Раздзел 2. Навукова-даследчая дзейнасць музея і яе спецыфіка

Тэма 9. Музей як навукова-даследчая ўстанова

Сутнасць навукова-даследчай дзейнасці музея. Яе спецыфіка, абумоўленая характарам сацыяльных функцый музея. Фарміраванне ўяўленняў аб навуковай аснове музейнай дзейнасці. Месца навуковых даследаванняў у асноўных накірунках музейнай дзейнасці. Значэнне даследчай работы для развіцця навукі.

Асноўныя кірункі навуковых даследаванняў у музеі. Спробы класіфікацыі навуковых даследаванняў.

Тэма 10. Кірункі і змест навуковых даследаванняў у музеі

Даследаванні ў галіне распрацоўкі навуковай канцэпцыі дзейнасці музея. Музеалагічныя даследаванні ў працэсе навуковага дакументавання і навукова-фондавай работы. Крыніцазнаўчыя даследаванні ў музеі. Даследаванні ў галіне рэстаўрацыі і кансервацыі. Матэрыяльнае і навукова-метадычнае забеспячэнне работы.

Музеалагічныя даследаванні ў галіне музейнай камунікацыі і прэзентацыі. Сувязь з іншымі даследаваннямі. Навукова-даследчая праца, якая забяспечвае культурна-адукацыйную дзейнасць музея. Междысцыплінарныя даследаванні ў галіне музейнай псіхалогіі і сацыялогіі.

Тэма 11. Арганізацыя і планаванне навукова-даследчай работы музея

Вызначэнне тэматыкі і накірункаў. Канцэпцыя навукова-даследчай дзейнасці як адна са складаных агульных канцэпцый музея. Перспектыўнае і бягучае планаванне навукова-даследчай дзейнасці музея. Каардынацыя даследчай дзейнасці ў межах музея, музейнага аб'яднання, іншых музеяў і навукова-даследчых устаноў. Супрацоўніцтва з іншымі навуковымі ўстановамі. Вучоны савет музея, навукова-метадычныя саветы, іх роля ў арганізацыі даследчай дзейнасці музея. Методыка работы саветаў, асноўныя рабочыя дакументы. Навуковы архіў музея ў дакументаванні навукова-даследчай дзейнасці. Арганізацыя работы.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Назвы раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КРС	Форма кантролю ведаў
	лекцыі	семінарыя заняткі		
Уводзіны	0,5			
Раздзел 1. Навукова-фондавая дзейнасць і яе спецыфіка				
Тэма 1. Паняцце «фонды музея»	2			
Тэма 2. Асноўныя кірункі навукова-фондавай работы	1,5			
Тэма 3. Навуковая арганізацыя фондаў музея	2			
Тэма 4. Камплектаванне музейных фондаў	2	2		
Тэма 5. Улік музейных фондаў	4		2	Падрыхтоўка і праверка электроннай прэзентацыі
Тэма 6. Навуковая каталагізацыя музейных фондаў	2		2	Выбарачнае апытанне, пісьмовая работа
Тэма 7. Вывучэнне музейных прадметаў	4	2		
Тэма 8. Захаванне музейных фондаў	2	2		
Раздзел 2. Навукова-даследчая дзейнасць музея і яе спецыфіка				
Тэма 9. Музея як навукова-даследчая ўстанова	2		2	Абмеркаванне ў групах
Тэма 10. Кірункі і змест навуковых даследаванняў у музеі	4	2		
Тэма 11. Арганізацыя і планаванне навукова-даследчай работы музея	2		2	Тэставое заданне, пісьмовая работа
Разам...	28	8	8	

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. Барінова, Е. Б. Организация работы по хранению музейных предметов и коллекций : учебник и практикум для вузов / Е. Б. Барінова. – Москва :Юрайт, 2022. – 87, [1] с.
2. Глушкова, П. В. Основные направления музейной деятельности [Электронный ресурс]: учебное пособие / П. В. Глушкова. – Кемерово :КемГИК, 2019. – С. 10-63 // Лань : электронно-библиотечная система. – Режим доступа: <https://e.lanbook.com/book/156969>.
3. Кимеева, Т. И. Комплектование, учет и хранение музейных фондов : учебное пособие / Т. И. Кимеева. – Кемерово : КемГИК, 2022. – 139 с.
4. Шляхтина, Л. М. Основы музейного дела: теория и практика : учебное пособие / Л. М. Шляхтина. – Изд. 7-е, стер. – Санкт-Петербург : Планета музыки, [2021]. – С. 82-133.
5. Юрєнева, Т. Ю. Музєєведение : учебник для студентов гуманитарных специальностей высших учебных заведений / Т. Ю. Юрєнева. – 3-е изд. ; испр. и доп. – Москва : Академический Проект, 2006. – С. 350-364, 427-468.

Дадатковая

1. Бяспалая, М. А. Навукова-даследчаядзейнасцьмузеяў: шырынядыпазону / М. А. Бяспалая // Культура. Наука. Творчество: X Международная научно-практическая конференция (Минск, 12 мая 2016 г.): сборник научных статей / Белорусский государственный университет культуры и искусств, Белорусская государственная академия музыки, Белорусская государственная академия искусств. – Минск, 2016. – [Вып. 10]. – С. 124-129.
2. Гаврилова, С. Н. Современные проблемы научно-фондовой работы. Музейное законодательство об основных аспектах научно-фондовой работы /С. Гаврилова // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке : материалы конф., Минск – Вильнюс – Тракай, 2006–2007 / сост.: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск, 2007. – С. 71–78.
3. Гаўрылава, С. В. Камплектаванне фондаў краязнаўчых музеяў у XX ст. як адлюстраванне стаўлення грамадства да гісторыка-культурнай спадчыны / С. В. Гаўрылава // История и культура на стыке эпох и цивилизаций: историко-культурное наследие как ресурс и результат развития общества : материалы международной научно-практической конференции, посвящённой 250-летию М. К. Огинского (Минск, 25–26 сентября 2015 г.) / Белорусский государственный университет, Республиканский институт высшей школы, Полоцкий государственный университет. - Минск, 2015. - С. 205-207.

4. Здасюк, Н. М. Праблемы захавання музейных фондаў Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе / Н. Здасюк // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17—18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 40–43.

5. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры: па стане на 6 лют. 2023 г. – Мінск : Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь, 2023. – 280 с.

6. Стельмах, А. В. О научно-исследовательской работе районных музеев (на примере Лепельского районного краеведческого музея) / А. В. Стельмах // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы : матэрыялы рэсп. навука.-прак. канф. 24 лістапада 2011 г. / Беларус. гос. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск, 2012. – С. 17-23.

7. Сундиева, А. А. Провинциальная составляющая музееведческих исследований / А. А. Сундиева // От краеведения к культурологии: Российскому институту культурологии – 70 лет. – М., 2002. – С. 242–247.

Рэкамендуемыя сродкі дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Для выніковай дыягностыкі ўзроўню ведаў, уменняў і навыкаў студэнтаў, атрыманых у працэсе вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Асновы музейзнаўства», праводзіцца залік. Ацэстка студэнтаў ажыццяўляецца з улікам іх акадэмічнай актыўнасці на лекцыйных, семінарскіх і практычных занятках.

Асноўнымі відамі кантролю, якія забяспечваюць высокую ступень дыягностыкі ўзроўню ведаў, уменняў і навыкаў студэнтаў па вучэбнай дысцыпліне, з'яўляюцца: экспрэс-апытанне ў вуснай або пісьмовай форме, сумоўе па пройдзеным лекцыйным матэрыялы, рэкамендаванай для вывучэння літаратуры; праверка канспектаў лекцый і работ, выкананых у ходзе лабараторных заняткаў. Выніковая ацэстка – залік.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў прадугледжвае падрыхтоўку студэнтамі інфармацыйных матэрыялаў на адпаведную тэматыку, мультымедыя прэзентацый па асобных падразделах вучэбнай дысцыпліны, вывучэння дадатковых крыніц і літаратуры, падрыхтоўцы да экзамену і інш.

Самастойная работа студэнтаў накіравана на:

- фарміраванне навыкаў пошуку і аналізу розных відаў інфармацыі;
- засваенне, сістэматызацыю і трансляцыю атрыманых ведаў у будучай прафесійнай дзейнасці;
- развіццё дадатковых навукова-даследчых навыкаў.

Кантроль за выкананнем самастойнай работы з'яўляецца бягучым і рэалізуецца праз электронную пошту, індывідуальныя кансультацыі, падчас лекцыйных і семінарскіх заняткаў, а таксама падчас правядзення экзамену.